

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
кваліфікація: доктор філософії з фінансів, банківської
справи та страхування

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради /д.т.н., проф. Володимир КЮРЧЕВ
(протокол № 8 від "24" травня 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію з "1" липня 2021 р.

Ректор /д.т.н., проф. Володимир КЮРЧЕВ
(наказ № 102 від "3" червня 2021 р.)

Мелітополь, 2021

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

Гарант освітньо-наукової програми

_____ д.е.н., професор Наталя ТРУСОВА
«24» травня 2021 р.

Декан факультету економіки та бізнесу

_____ к.е.н., доцент Сергій КАРМАН
«24» травня 2021 р.

Проректор з наукової роботи,

_____ д.с.-г.н., професор Оксана ЄРЕМЕНКО
«24» травня 2021 р.

Передмова

Розробники освітньо-наукової програми:

1. **Трусова Наталя Вікторівна** – гарант освітньо-наукової програми, керівник проектної групи, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Таврійського державного агротехнологічного університету.
2. **Яцух Олена Олексіївна** – доктор економічних наук, доцент професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Таврійського державного агротехнологічного університету.
3. **Синяєва Людмила Василівна** – доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту Таврійського державного агротехнологічного університету.
4. **Чкан Ірина Олександрівна** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Таврійського державного агротехнологічного університету.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Вдовенко Лариса Олександрівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Вінницького національного аграрного університету.

Журавльова Ірина Вікторівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів Харківський національний економічний університет імені Симона Кузнеця.

Тулай Оксана Іванівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних відносин та дипломатії Західноукраїнського національного університету.

Розглянуто на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування

Протокол № 8 від «04» травня 2021р.

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу

Протокол № 7 від «25» травня 2021р.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного. Факультет економіки та бізнесу. Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Третій (освітньо-науковий) рівень Доктор філософії з фінансів, банківської справи та страхування
Офіційна назва освітньої програми	Фінанси, банківська справа та страхування Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл / рівень	QF ENEA – третій цикл; EQF LLL – 8 рівень; НРК України – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеню магістра. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного», затвердженими Вченою радою
Мова (и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.tsatu.edu.ua/nauka/n/aspirantura-ta-doktorantura/navchannja/osvitno-naukovi-prohramy/072-finansy-bankivska-sprava-ta-strahuvannja/
2. Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський науково-освітній простір фахівців з галузі знань Управління та адміністрування зі спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування, шляхом поглиблення наявних та створення нових цілісних знань з фінансової теорії, методології, інструментального пізнання діалектики наукового процесу та програмних компетентностей, необхідних для розв'язання комплексних задач у дослідницько-інноваційній діяльності, забезпечення навичок у підготовці та захисту дисертації у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	

3. Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область(галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування <i>Об'єкт(и) вивчення є:</i> устрій, принципи й механізми функціонування та розвитку фінансових систем. <i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців з фінансів, банківської справи та страхування, здатних розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> концепції та методологія сучасної науки, яка визначає тенденції, закономірності функціонування та розвитку фінансів, банківської справи та страхування. <i>Методи, методики та технології:</i> критичний аналіз, оцінка і синтез нових та складних ідей у галузі наук управління та адміністрування, загальнонаукові, емпіричні (методи збору та обробки науково-дослідного матеріалу), статистичні методи дослідження економічних явищ, інструментарій, необхідний та достатній для здійснення професійної та науково-інноваційної діяльності. <i>Інструменти та обладнання:</i> навчальні аудиторії; бібліотека; архіви; комп'ютерна техніка; інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма передбачає опанування сучасних наукових знань в галузі управління фінансової системи та принципів, що забезпечують трансформацію цього процесу, дослідження теоретичних та прикладних засад формування стратегії фінансової політики держави, монетарної політики держави та застосування монетарних важелів регулювання економіки, теоретичних та методологічних основ, методів та засобів організації фінансових відносин на макро- та мікрорівні в процесі формування, розподілу та перерозподілу ВВП, вивчення принципів організації та управління бюджетним процесом, забезпечення фінансового незалежності місцевого самоврядування, проведення бюджетної децентралізації, фінансового вирівнювання, узагальнення системи чинників впливу на бюджетну політику держави та визначення її пріоритетів, вивчення принципів податкової системи, шляхів та засобів її реалізації в умовах поглиблення інтеграційних процесів та фінансової глобалізації, дослідження системи методів, ін-

	струментів, важелів державного регулювання та управління економічними процесами, оцінка їх ефективності на інституційному, регіональному та макrorівнях, вивчення базових параметрів функціонування фінансового потенціалу господарюючих суб'єктів та його складових на засадах економічного розвитку, дослідження особливостей модифікаційної зміни рівня адаптивності ринку фінансових послуг щодо дії факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, вивчення особливостей фінансування галузей господарства, ефективного використання та оптимального розподілу фінансових ресурсів суб'єктів різних рівнів в умовах їх обмежень, вивчення принципів, способів та форм проведення банківських операцій на засадах кредитного раціонування, дослідження інструментарію вартісного виміру фінансового забезпечення мікрорівня на засадах ефективного використання кредитних ресурсів банківських установ, узагальнення теоретичних та методичних засад управління ресурсним потенціалом страхових компаній, формування функціональних характеристик та системного інструментарію страхового ринку.
Основний фокус освітньо-наукової програми	Спеціальна освіта в галузі наук управління та адміністрування. Програма сфокусована на підготовку висококваліфікованих фахівців нового покоління, які мають глибоку теоретичну й методологічну базу у сфері фінансів, банківської справи та страхування, володіють інноваційним мисленням та здатні генерувати оригінальні ідеї та вирішувати нестандартні завдання, застосовувати сучасний інструментарій прийняття фінансових рішень. <i>Ключові слова:</i> фінансова політика, монетарна політика, бюджетна політика, бюджетна децентралізація, ринок фінансових послуг, банківська система, страховий ринок, фінансовий потенціал суб'єктів господарювання.
Особливості програми	Освітня складова. Програма реалізується у групах дослідників, що забезпечує диференційований підхід до аспірантів очної і заочної форми навчання та здобувачів. Програма сформована 24 кредитами ЄКТС для обов'язкових навчальних дисциплін, що дозволяє набути здобувачам загальнонаукових (філософських) та мовних компетенцій, універсальних навичок дослідника. Передбачено 16 кредити ЄКТС дисциплін професійної підготовки та 15 кредитів ЄКТС вибіркових дисциплін, 5 кредитів ЄКТС педагогічної практики. Наукова складова. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом одного наукового керівника з

	відповідним оформлення одержаних результатів у вигляді дисертації. Особливості наукової складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування передбачає використання власних наукових розробок за напрямом досліджень здобувача та їх практичне застосування в дисциплінах професійного спрямування.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Посади за національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010: 1 Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі) 12 Керівники підприємств, установ та організацій 121 Керівники підприємств, установ та організацій 1210 Керівники підприємств, установ та організацій 1210.1 Керівники підприємств, установ та організацій 123 Керівники функціональних підрозділів 1234 Керівники підрозділів з реклами та зв'язків з громадськістю 1237 Керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники 1237.1 Головні фахівці – керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники 1237.2 Начальники (завідувачі) науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники 1238 Керівники проектів та програм 1239 Керівники інших функціональних підрозділів 13 Керівники малих підприємств (Директор) 1475.4 Консультант з питань комерційної діяльності та управління 2 Професіонали 23 Викладачі 231 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2310.1 Професори та доценти 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів 24 Інші професіонали 2413 Професіонали, зайняті роботою з цінними паперами

	2414 Професіонали з питань фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій 2419 Професіонали в сфері державної служби, маркетингу, ефективності підприємництва, фінансової діяльності, раціоналізації виробництва та інтелектуальної власності 2441 Професіонали в галузі економіки 2441.1 Наукові співробітники (економіка). Випускник може обіймати інші посади відповідно до професійних назв робіт, що характеризуються спеціальними професійними компетентностями. Випускники освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» можуть працювати в державних профільних інституціях та міністерствах, зокрема в Міністерстві фінансів України та його територіальних підрозділах, органах Державної казначейської служби України, органах Державної аудиторської служби України, управліннях державних соціальних фондів, на державних і комунальних підприємствах на посадах, пов'язаних з організаційно-управлінською та фінансовою діяльністю; на посадах фінансових директорів, фінансових аналітиків та менеджерів, на керівних посадах об'єднаних територіальних громад; у банківських установах страхових компаніях, у сфері фінансового консалтингу на посадах фінансових консультантів і аудиторів, фінансових менеджерів з управління проектами та ризиками, активами та капіталом
Продовження освіти	Випускники, які успішно опанували освітньо-наукову програму доктора філософії можуть продовжити навчання для здобуття наукового ступеня доктора наук і додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» або іншими спорідненими (суміжними) спеціальностями галузі знань 07 Управління та адміністрування
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання здійснюється на основі проблемно-орієнтованого та студентоцентрованого підходу у формі лекцій, семінарів, практичних занять, самостійної роботи, консультацій з викладачами, ознайомлення із науковими працями в науково-метричних базах, опрацювання літератури в бібліотеці Таврійського державного агротехнологічного університету. Навчання з використанням елементів дистанційних та інтерактивних технологій навчання з використанням платформи Moodle. Здобувачі проходять педагогічну практику за професійним спрямуванням, беруть участь в підготовці навчаль-

	но-методичного забезпечення фахових дисциплін як асистенти викладача.
Оцінювання	<i>Освітня складова.</i> Система оцінювання знань за дисциплінами освітньої програми складається з поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль знань проводиться в усній, письмовій формі, комп'ютерним тестуванням. Підсумковий контроль знань у вигляді диференційного заліку або екзамену (проводиться в усній формі). Основні принципи організації та оцінювання поточного і підсумкового контролів регламентуються вимогами Положення про організацію освітнього процесу і Положення про оцінювання знань здобувачів ВО. <i>Наукова складова.</i> Оцінювання наукової діяльності здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється на основі апробації результатів досліджень на конференціях та щорічного звітування за результатами виконання індивідуального плану наукової роботи на засіданні кафедри та вченій раді науково-дослідного інституту з відповідною рекомендацією. Результатом навчання є повне виконання освітньо-наукової програми, індивідуального плану наукової роботи та рукопис дисертації. Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії з фінансів, банківської справи та страхування здійснюється у формі публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій раді.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні Компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до цілісного викладу основних проблем філософії на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого сучасного бачення. ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Комплексність у використанні інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК4. Комплексність та системний підхід до проведення наукових досліджень на рівні доктора філософії. ЗК5. Компетентність володіння методами математичного і алгоритмічного моделювання при аналізі проблема-

	тики наукового дослідження. ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних наукових джерел. ЗК7. Комплексність в організації творчої діяльності та процесу проведення наукових досліджень. ЗК8. Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність). ЗК9. Комплексність у розробці та реалізації наукових проектів та програм. ЗК10. Комплексність у педагогічній діяльності щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки здобувачів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК), визначені закладом вищої освіти	ФК1. Здатність до комплексного проведення досліджень в області економічних наук та фінансів. ФК 2. Здатність до аналітичної та професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи і страхування. ФК3. Здатність до розвитку компетентних навичок у сфері розробки та обґрунтування трансформацій фінансової політики спрямованих на стимулювання економічного розвитку. ФК4. Здатність до пошуково-аналітичних досліджень у сфері фінансового інжинірингу та конструювання специфічних фінансових інструментів. ФК5. Здатність організовувати дослідницьку та педагогічну діяльність з урахуванням актуальних трансформацій інституційного середовища фінансової сфери. ФК6. Здатність до розуміння особливостей фінансової архітектури світу, здатність тлумачити її трансформації та прогнозувати їх наслідки. ФК7. Здатність враховувати актуальні глобалізаційні фактори в розвитку фінансової системи країни з відкритою економікою. ФК8. Здатність до науково-педагогічної діяльності у галузі управління та адміністрування, самостійно формувати навчально-методичне забезпечення дисциплін професійно-орієнтованого чи професійного циклу для викладання у закладах вищої освіти. ФК9. Здатність створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. ФК10. Здатність брати участь у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію.
	7. Програмні результати навчання
Програмні	РН1. Володіти загальнонауковими (філософськими) ком-

результати навчання, визначені закладом вищої освіти	петентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору, аналізувати вплив науково-технічного прогресу на розвиток суспільства, вміти знаходити точки дотику філософії та науки і розуміти діалектику їх взаємодії. РН2. Володіти здатністю планувати і проводити експерименти, обробляти і аналізувати їх результати; готувати наукові звіти, публікації за результатами виконання досліджень, планувати діяльність за основними освітніми програмами вищої освіти, планувати етапи дослідження, розробляти методологічні та методичні основи економічної діяльності та послідовність участі у міжнародних наукових програмах, грантах тощо, володіти знаннями етичної відповідальності за повноцінність наданого наукового продукту. РН 3. Оцінювати наукові парадигми економічного розвитку, виходячи з принципу історизму, комплексності та системності аналізу факторів, що визначають розвиток економічних шкіл; здатність проаналізувати вплив науково-технічного прогресу на розвиток економічної науки, вміти знаходити точки дотику філософії та економічної теорії і розуміти діалектику їх взаємодії. РН 4. Формулювати задачі, теоретичні посилки і робочі гіпотези; добирати і аналізувати необхідну інформацію по темі наукового дослідження, прогнозувати соціально-економічні процеси, узагальнювати результати досліджень і формулювати висновки та пропозиції, працювати з джерелами інформації; оформляти результати наукових досліджень; формувати певні навички при роботі з технічними засобами навчання, основною та додатковою літературою, з законодавчими та нормативними документами; використовувати методологію системного аналізу в сфері державних фінансів, фінансів підприємств та установ, фінансового ринку, органів державного регулювання фінансового сектору; використовувати принципи системного аналізу в управлінні фінансовими ресурсами. РН5. Програмувати наукове дослідження; висувати і перевіряти наукові гіпотези; робити науковий опис об'єкта дослідження; обґрунтовувати методи дослідження, якісного і кількісного аналізу; використовувати інтернет-простір та інтернет-ресурси науки; оцінювати результати наукового дослідження; використовувати знання з методології наукових досліджень у процесі пі-
--	---

	дготовки, застосувати інформаційні системи для автоматизації оброблення інформації у сфері економіки. РН6. Здатність рецензувати публікації та презентації, а також брати участь у міжнародних наукових дискусіях, визначати відповідні задачі, просувати та трансформувати наукові знання та розуміння стандартів і типології наукового мислення, критичної обізнаності та інтелектуальної чесності; розмовляти іноземною мовою представляючи проблеми впровадження інноваційних освітніх технологій; організовувати набуття теоретичних та практичних інструментів, скеровуючи зусилля і об'єднуючи результати різних досліджень та аналізів, представляючи остаточний результат до визначеного кінцевого терміну; співпраця в міжнародному середовищі для опрацювання даних, розвитку аналізу, представлення та обговорення результатів дослідження. РН7. Здатність представляти результати дослідження іноземною мовою та працювати в міжнародному контексті. РН8. Здатність адекватно використовувати понятійний апарат інституційної теорії при поясненні закономірності формування інститутів, процесів формування моделі поведінки при прийняття управлінських рішень; проводити ретроспективний аналіз причин та передумов фінансіалізації економіки та деформаціях її структури, виявляти теоретичні та практичні проблеми, дискусійні питання у сфері світової фінансової системи, використовувати статистичні методи аналізу для ідентифікації тенденцій розвитку фінансової системи. РН9. Здатність застосовувати основні правила регуляторної політики фінансових ринків з метою досягнення взаємозв'язок між чистим експортом і чистими інвестиціями, співвідношення номінального і реального валютного курсу у коротко- та довгостроковому періодах, вміти проводити розрахунки для вибору реальних проєктів і фінансових інвестицій, оптимізувати портфель цінних паперів, вміти оцінювати ризик і дохідність, володіти здатністю дооцінювання ефективності використання фінансових ресурсів, необхідних для реалізації інвестиційних програм. РН10. Здатність до проведення оцінки джерел формування фінансового потенціалу суб'єктів господарювання, в структурі фінансово-кредитного забезпечення макрорівня, формувати вартість фінансових ресурсів для ідентифікації ризиків фінансування інвестиційних проєктів на
--	---

	засадах кредитного раціонування, здійснювати імітаційне моделювання стабільного рівня фінансового потенціалу на регіональному рівні, розробляти стратегію формування фінансового потенціалу господарюючих суб'єктів. РН11. Здатність формувати програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із оцінки ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів впровадження державно-управлінських рішень, а також викликів європейської інтеграції, використовуючи методологію системного аналізу; розробляти прогнози можливих наслідків порушення макроекономічної рівноваги та їх впливу на поведінку економічних суб'єктів на основі аналізу макроекономічних показників, використовуючи моделі загальної економічної рівноваги; організовувати своєчасне виконання зобов'язань перед державним бюджетом, проводити моніторинг виконання регіональних і галузевих програм соціально-економічного розвитку з метою досягнення економічної раціональності розвитку країни, території, галузі. РН12. Здатність розробляти та вирішувати актуальні питання теорії і практики розбудови податкової системи держави, удосконалювати систему непрямого оподаткування, аналізувати вплив державної політики в галузі оподаткування зовнішньоекономічної діяльності на обсяги міжнародної торгівлі та платіжний баланс, обґрунтовувати доцільність застосування податкових пільг, знижок, альтернативних системи оподаткування, визначати ознаки фіскальної достатності, соціальної справедливості, рівнонапруженості, економічної ефективності, стабільності, гнучкості. РН13. Здатність пояснювати вплив макроекономічної політики на динаміку рівноважного реального валютного курсу в банківській системі; визначати співвідношення державного управління та державного регулювання у сфері банківської діяльності, оволодіти порядком проведення основних банківських операцій та оцінки якості управління банківськими ризиками; застосовувати види індикативних форм державного регулювання банківської діяльності, визначати валютні інтервенції, операції з цінними паперами на відкритому ринку, обсяги імпорту та експорту капіталу. РН14. Здатність формувати структуру управління страховою компанією з врахуванням концепцій організації бізнесу; удосконалювати процеси продажу страхових
--	---

	продуктів на основі впровадження в діяльність страховика більш ефективних каналів реалізації страхових послуг; розробляти індикатори оцінки фінансової стійкості страхової компанії враховуючи можливі зміни на страховому ринку та дії зовнішнього середовища; забезпечувати впровадження новітніх управлінських технологій в страхуванні (бюджетування, систему збалансованих показників, адаптованої управлінської системи), орієнтованих на стратегічний розвиток, конкурентоспроможності, інвестиційну привабливість страхової компанії.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, які відповідають будівельним та санітарним нормам. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями та прикладними комп'ютерними програмами достатнє для виконання навчальних планів, мультимедійне обладнання відповідає потребі. Користування мережею Інтернет безлімітне. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, що включає гуртожитки, їдальню та буфети, центр культури і дозвілля здобувачів, навчальний корпус фізичного виховання, медичний пункт. Кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.tsatu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, зокрема вкладка «наука» http://www.tsatu.edu.ua/nauka/n/aspirantura-ta-doktorantura/. Наукова бібліотека ТДАТУ http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka. Читальний зал забезпечений вільним доступом до мережі Інтернет. Методичний кабінет кафедри фінансів, обліку та оподаткування. Електронний інституційний депозитарій elarTSATU - http://elar.tsatu.edu.ua Електронні навчальні курси дисциплін на освітньому порталі MOODLE - http://op.tsatu.edu.ua Відкрито доступ до наукометричної та універсальної реферативної бази даних SCOPUS за посиланням https://www.scopus.com
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Система ECTS з обсягом 1 кредиту 30 годин. Національна кредитна мобільність студентів, аспірантів, докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників, у т.ч. навчання, стажування, проходження навчальної і виробничої практик, проведення наукових досліджень, викла-

	дання та підвищення кваліфікації організовується на підставі партнерських угод про співробітництво Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного з університетами України відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ та Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ТДАТУ. Можливість перезарахування кредитів у межах кредитно-трансферної системи на основі двосторонніх договорів між Таврійським державним агротехнологічним університетом імені Дмитра Моторного та закладами вищої освіти України, провідних університетів Європейського союзу http://www.tsatu.edu.ua/akademichna-mobilnist/
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу у ТДАТУ» та «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ТДАТУ за кордоном». Індивідуальна академічна мобільність можлива за рахунок участі у програмах проекту Еразмус + на основі двосторонніх договорів між Таврійським державним агротехнологічним університетом імені Дмитра Моторного та закордонними навчальними закладами http://www.tsatu.edu.ua/vmz/partnery-universytetu/
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовленнєвою підготовкою.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ» ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонентів освітньо-наукової програми

Перелік компонентів освітньо-наукової програми представлено в таблиці 2.1
Таблиця 2.1

Перелік компонент освітньо-наукової програми

Код дисципліни	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практика, дисертаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Культура наукової української мови	3	диф.залік
ОК 2	Філософія науки	3	екзамен
ОК 3	Педагогіка вищої школи	3	диф.залік
ОК 4	Наукометрія	3	диф.залік
ОК 5	Іноземна мова за науковим спрямуванням	6	диф.залік екзамен
ОК 6	Комерціалізація результатів наукових досліджень	3	екзамен
ОК7	Організація підготовки та представлення дисертаційної роботи	3	диф.залік
Всього за циклом загальної підготовки		24	3 – Екзаменів 5 – Диф.заліків
2. Цикл професійної підготовки			
ОК 8	Методологія економічних досліджень	4	екзамен
ОК9	Математичне моделювання в практиці наукових досліджень	4	екзамен
ОК10	Формування фінансового потенціалу суб'єктів господарювання	4	диф.залік
ОК11	Управління ринком фінансових послуг	4	диф.залік
Всього		16	2 – Екзамени 2 – Диф.заліки
2.1 Практична підготовка			
ОК12	Асистентська практика	5	диф.залік
Всього за циклом професійної підготовки		21	2 – Екзамени 3 – Диф.заліки
Дисципліни за вибором здобувача			
ВК1	Дисципліна за вибором 1	5	диф.залік
ВК2	Дисципліна за вибором 2	5	диф.залік

Код дисципліни	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практика, дисертаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
ВКЗ	Дисципліна за вибором 3	5	диф.залік
<i>Всього за вибором здобувача</i>		15	3 – Диф.заліки
<i>Разом за обов'язковою частиною підготовки</i>		45	5 – Екзаменів 8 – Диф.заліки
<i>Разом за вибірковою частиною підготовки</i>		16	3 – Диф.заліки
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		60	5 – Екзаменів 11 – Диф.заліків

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

Структурно-логічну схему освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» наведено на рисунку 2.1.

Рис. 2.1. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

2.3 Наукова складова

Рік підготовки	Зміст наукової роботи здобувача	Форма звітності
1 рік	Вибір та обґрунтування теми власного наукового дослідження, визначення змісту, строків виконання та обсягу наукових робіт; вибір та обґрунтування методології проведення власного наукового дослідження, здійснення огляду та аналізу існуючих поглядів та підходів сучасної науки за обраним напрямом. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті (як правило, оглядової) у наукових фахових виданнях (вітчизняних або закордонних) за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Затвердження теми наукового дослідження на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, на засіданні науково-технічної ради науково-дослідного інституту Соціально-економічного розвитку регіону (СЕРР), на засіданні вченої ради ТДАТУ. Затверджений індивідуальний план роботи аспіранта на засіданні науково-технічної ради науково-дослідного інституту СЕРР, звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік.
2 рік	Проведення під керівництвом наукового керівника власного наукового дослідження, що передбачає вирішення дослідницьких завдань шляхом застосування комплексу теоретичних та емпіричних методів. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях (вітчизняних або закордонних) за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, на засіданні науково-технічної ради науково-дослідного інституту СЕРР
3 рік	Аналіз та узагальнення отриманих результатів власного наукового дослідження; обґрунтування наукової новизни отриманих результатів, їх теоретичного та/або практичного значення. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, на засіданні науково-технічної ради науково-дослідного інституту СЕРР

Рік підготовки	Зміст наукової роботи здобувача	Форма звітності
4 рік	Оформлення наукових досягнень аспіранта у вигляді дисертації, підведення підсумків щодо повноти висвітлення результатів дисертації в наукових статтях відповідно чинних вимог. Впровадження одержаних результатів та отримання підтверджувальних документів. Подання документів на попередню експертизу дисертації. Підготовка наукової доповіді для випускної атестації (представлення дисертації).	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, на засіданні науково-технічної ради науково-дослідного інституту СЕРР. Надання експертного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертації	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що передбачає розв'язання конкретної наукової задачі в сфері фінансів, банківської справи та страхування або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у розвиток фінансової науки, мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення та оприлюднені в публікаціях у періодичних наукових виданнях. Дисертація не повинна містити академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію. Дисертація перевіряється на академічний плагіат. Максимальний та/або мінімальний обсяг основного тексту дисертації має складати 7...5 авторських аркушів. Дисертація розміщується у депозитарії ТДАТУ.
Вимоги до публічного захисту	Захист дисертації відбувається прилюдно на засіданні разової спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертації є опублікування основних результатів у фахових наукових виданнях

4. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В Таврійському агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного впроваджено систему управління якістю, що підтверджено сертифікатами на відповідність системи управління якістю в ТДАТУ вимогам міжнародного стандарту якості ISO 9001:2015 «Qualitymanagementsystems – Requirements» та Національного стандарту якості ДСТУ ENISO 9001:2018. <http://www.tsatu.edu.ua/op/sertyfikaty-systemy-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakosti/>

В ТДАТУ функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка регламентується «[Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного](#)».

Для організації та функціонування системи забезпечення якості вищої освіти в установі створено відділ, який керується «[Положенням про відділ моніторингу якості освітньої діяльності у Таврійському державному агротехнологічному університеті](#)».

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає здійснення наступних процедур і заходів для забезпечення якості освіти здобувачів, що навчаються за ОНП «Фінанси, банківської справи та страхування»:

- перегляд освітніх програм, який відбувається за результатами їх моніторингу за участю робочої групи, здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти, відділу моніторингу якості освітньої діяльності щорічно наприкінці навчального року та оформлюється відповідними протоколами;
- включення роботодавців та здобувачів вищої освіти до складу робочої групи з вдосконалення освітньої програми;
- онлайн-опитування, анкетування стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів тощо) щодо якості освітньої програми та організації освітнього процесу на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>;
- розміщення аналітичних звітів щодо результатів опитування стейкхолдерів з пропозиціями робочої групи щодо підвищення якості освіти за даною ОПП на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/op/monitorynh-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>;
- самоаналіз відповідності підготовки фахівців до нормативно-правових актів і документів, ліцензійних і акредитаційних вимог;
- періодичний аналіз успішності здобувачів вищої освіти та якості знань (по завершенню семестру);
- оцінювання результатів незалежного заміру знань здобувачів з дисципліни напередодні екзамену та перевірки залишкових знань здобувачів за тесто-

вими завданнями після складання сесії (за рішенням [Навчально-наукового центру ТДАТУ](#));

- оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників по завершенню навчального року, що здійснюється відповідно до [«Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників ТДАТУ»](#) згідно затверджених критеріїв та оприлюднюється на веб-сайті університету;

- регулярне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, що забезпечують освітній процес за програмою, яка спрямована на посилення практичної складової шляхом проходження довгострокових стажувань на підприємствах, установах, організаціях, участі у міжнародних проєктах, грантових програмах;

- залучення молодих викладачів та здобувачів вищої освіти до роботи [Вищої школи педагогічної майстерності](#), яку спрямовано на вивчення та ознайомлення з сучасними інноваційними технологіями навчання й виховання;

- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу (матеріально-технічна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, освітній портал MOODLE), що відповідає ліцензійним вимогам;

- використання інформаційних систем для ефективного управління освітньою діяльністю: контролю поточної успішності «Osvita», електронних навчальних курсів дисциплін на освітньому порталі MOODLE, Web-сайту Наукової бібліотеки з репозитарієм;

- розміщення інформації про освітню програму для можливості публічного перегляду, громадського обговорення, інформування про зміни в освітній програмі на веб-сайті університету;

- дотримання всіма учасниками освітнього процесу норм академічної доброчесності, що регламентуються [Кодексом честі ТДАТУ](#), [Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу](#) та [Антикорупційною програмою ТДАТУ](#),

- регулярні анонімні онлайн-опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання норм академічної доброчесності на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>;

- всі кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, наукові та навчальні праці науково-педагогічних працівників ТДАТУ перевіряються на предмет академічного плагіату.

Щорічне оновлення та удосконалення навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін реалізується через:

- щорічне оновлення робочих програм навчальних дисциплін та силабусів;
- оновлення і розробку нових засобів діагностики навчальних досягнень;
- впровадження в освітній процес результатів наукових досліджень;
- впровадження новітніх форм активізації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти;

- використання досвіду, отриманого під час підвищення кваліфікації викладачів та стажування.

5. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПISKA ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ СКЛАДОВИХ ОНП

Узгодженість складових елементів освітньо-наукової програми демонструється через відповідність:

- програмних результатів визначеним ОНП компетентностям (таблиця 5.1);
- програмних результатів навчання компонентам освітньо-наукової програми з науковою складовою (таблиця 5.2);
- програмних компетентностей компонентам освітньої програми з науковою складовою (таблиця 5.3).

Таблиця 5.1

**Матриця відповідності визначених освітньо-науковою програмою
результатів навчання та компетентностей**

Програмні результати навчання	ІК	Компетентності																			
		Загальні компетентності										Спеціальні (фахові) компетентності									
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ФК10
РН 1	+	+			+	+		+				+					+				
РН 2	+		+					+	+			+	+	+		+		+	+	+	
РН 3	+			+	+		+	+		+					+				+		+
РН 4	+				+						+	+	+	+		+	+		+	+	
РН 5	+			+			+		+			+	+	+	+	+		+		+	+
РН 6	+						+	+		+	+		+				+		+		+
РН 7	+	+							+			+	+		+	+		+		+	+
РН 8	+				+	+		+		+	+			+			+	+	+		
РН 9	+			+				+	+	+		+			+	+	+			+	+
РН 10	+			+	+	+					+	+		+	+			+	+		
РН 11	+			+	+	+			+			+	+			+	+	+	+	+	+
РП 12	+					+		+		+		+		+	+						
РП 13	+		+		+			+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
РП14	+									+				+		+	+		+		+

Таблиця 5.2

Матриця відповідності програмних результатів навчання та обов’язкових компонентів з науковою складовою

Результати навчання	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК9	ОК10	ОК 11	ОК12	Наукова складова
РН 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+
РН 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
РН 3	+		+	+						+	+	+	+
РН 4		+	+	+		+	+	+	+		+		+
РН 5				+	+						+	+	+
РН 6	+	+	+		+		+	+	+	+		+	+
РН 7		+	+		+	+	+	+	+	+	+		+
РН 8	+		+	+		+	+	+		+	+	+	+
РН 9				+		+			+		+	+	+
РН 10		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН 11	+	+		+			+	+	+	+		+	+
РП 12			+		+			+	+	+	+	+	+
РН 13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
РП14								+			+	+	

Матриця відповідності визначених освітньо-науковою програмою компетентностей та обов'язкових компонент ОНП з науковою складовою

Компетентності	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	Наукова складова
Загальні													
ЗК 1	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+
ЗК 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+
ЗК 3			+				+	+	+	+	+	+	+
ЗК 4		+	+	+	+	+							+
ЗК 5	+			+			+		+	+	+	+	+
ЗК 6		+	+	+	+	+		+			+	+	+
ЗК 7	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8					+		+				+	+	+
ЗК9	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+
ЗК10	+	+					+	+	+	+	+	+	+
Спеціальні (фахові)													
ФК 1	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+
ФК 2	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+
ФК 3			+			+			+			+	+
ФК 4	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+
ФК 5	+		+	+			+	+	+	+	+	+	+
ФК 6		+			+	+			+	+		+	+
ФК 7		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
ФК 8	+		+			+			+	+	+	+	+
ФК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК10	+	+		+			+	+	+	+	+	+	+

6. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>. (дата звернення 10.01.24).
2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>
5. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
6. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>
7. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003:2010 URL: <http://www.dk003.com>
8. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
9. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics. URL: <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>
10. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
11. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації. URL: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf
12. Національний освітній глосарій: вища освіта. URL: https://www.researchgate.net/publication/293632087_Nacionalnij_osvitnij_glosarij_visa_osvita#fullTextFileContent.
13. EQF-LLL-European Qualifications Framework for Lifelong Learning. URL: <https://europa.eu/europass/system/files/2020-05/EQF-Studies2008-2012-EN.pdf>
14. ESG. URL: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
15. Перелік галузей знань і спеціальностей. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
16. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентно-

стями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.

17. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. URL: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf

18. Проект Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», галузі знань 07 Управління та адміністрування для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Міністерства освіти і науки України. URL: http://www.tsatu.edu.ua/fk/wp-content/uploads/sites/36/proekt_standart_072_finansi_banki_spr_ta_st_doktor_filosofii_2017.pdf

Гарант освітньо-наукової програми
д.е.н., професор

Наталя ТРУСОВА